

№ 17 (1610)
24 мамыр
2016 жыл

Апталық 1948 жылдың 20 сәуірінен шыға бастады

www.kaznu.kz

БІЛІМДЕ БЕДЕЛДІ УНИВЕРСИТЕТ

Ағымдағы жылдың 23 мамыр күні өткен ректорат мәжілісінде университеттің стратегиялық даму жөніндегі жол картасы және ҚР жоғары оқу орындарының мамандарды дайындау бағыттары мен деңгейлері рейтингісі күн тәртібіндегі басты мәселелер ретінде талқыланды. Ректорат мүшелері бас қосқан жиынды ҚазҰУ ректоры Ғалым Мұтанұлы ашты.

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ ПЕН ДАМУ ЖОЛЫ

Ағымдағы жылдың 19 мамырында әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да шығыстану факультеті, қытайтану кафедрасының ұйымдастыруымен «Жаңа Жібек жолы экономикалық белдеуі: Жібек жолы бойындағы мемлекеттердің ынтымақтастығы және тұрақты дамуы» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция өтті.

Шараның мақсаты – Жібек жолы бойындағы мемлекеттердің ынтымақтастығын және тұрақты дамуын ілгерілету, «Жаңа Жібек жолы экономикалық белдеуі» жобасы аясындағы қарым-қатынастың қазіргі жағдайы, өзекті мәселелері және даму болашағын талқылау, халықаралық ғылыми зерттеу нәтижелерімен алмасу, мемлекеттер арасындағы достық пен ынтымақтастықты нығайту.

Жалғасы 2-бетте

ЕСЕЛІ ЕҢБЕК ЖЕМИСІ

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың «Қазақ университеті» баспа үйінің ұйымдастыруымен 17 мамыр күні университет кітапханасында көрнекті ғалым-этнолог, тарих ғылымдарының докторы, профессор Аманжол Боранбайұлы Қалыштың ұзақ жылдар бойы жүргізіп келе жатқан ғылыми зерттеулерінің нәтижесі ретінде, соңғы екі жылда аталмыш баспадан жарық көрген кітаптар топтамасының – «Пути интеграции оралманов в Казахское общество: реалии и вызовы»; «Этнологияның іргелі мәселелері»; «Поле и смыслы социокультурной интеграции этнических репатриантов»; «Моңғолиядағы қазақ диаспорасының тарихы»; «Миграции казахов: вызовы этнической репатриации в условиях глобализации»; «Репатрианты Казахстана»; «Проблемы устойчивости и конфликтности браков в Южном Казахстане» атты еңбектерінің тұсаукесер рәсімі өтті.

Тұсаукесер рәсіміне «Қазақ университеті» баспа үйінің директоры А.Т. Асан, тарих, археология және этнология факультетінің деканы, т.ғ.к., доцент А.К. Жұмаділ, т.ғ.д., профессор Б.Б. Кәрібаев, БАИ директоры Б.А. Шайкенов, археология, этнология және музеология кафедрасының профессорлары: т.ғ.д., профессор Ә. Төлеубаев, т.ғ.д., профессор М.Е. Елеуов, т.ғ.д., профессор Б.К. Қалшабаева және кафедра оқытушылары мен баспа қызметкерлері қатысты.

Тұсаукесер рәсімінде сөз алған факультет деканы, т.ғ.к., доцент Арман Жұмаділ отандық ғылымда этникалық, этномәдени және этнодемографиялық үдерістер саласында, неке және отбасы қатынастары, репатрианттардың қазақстандық қоғамға бейімделу мәселелерінен, көп этносты Қазақстан халқының, қазақ халқының рухани және материалдық мәдениетін зерттеп жүрген жетекші этнолог-ғалымның ғылымға қосқан сүбелі еңбегіне тоқталды.

Жалғасы 5-бетте

Мәжілісте университеттің стратегиялық даму жөніндегі жол картасы туралы хабарлама оқу үшін алғашқылардың бірі болып Аналитикалық зерттеулер және стратегиялық даму орталығының директоры А.М. Абсаметова мінбеге көтерілді. Ол: «Биылғы жылы ҚазҰУ QS рейтингісі бойынша топ-300 университеттер арасында 275-орынға табан тіреді. Ал, ТМД елдер қатарында үздік университеттер тізімінде алғашқы үштікке ілінді. Бұл көрсеткішке қол жеткізуде университет мүддесі үшін қызмет ететін әр маманның рөлі ерекше. Қазіргі таңда тек Қазақстанда ғана емес, бүкіл әлем бойынша ЖОО-ларға түсу талаптары күшеюде. Бакалавр, магистратура, докторантура сатылары әр кезең сайын қиындай түсуде. Сондықтан, рейтинг бойынша жеткен нәтижені одан әрі өркендете білуіміз қажет», - деп сөз бастады. Университетті дамыту жөнінде стратегиялық өсу бағыттары мен өркендеудің тиімді жолдарына кеңінен тоқталып өтті. Сөз соңында ректорат мүшелерін университеттің стратегиялық даму жөніндегі 2015-2020 жылдар аралығына бекітілген жоспарымен таныстырып өтті.

ҚазҰУ-дың стратегиялық дамуы жөнінен хабардар болғаннан кейін, көпшілік алдына университеттің бірінші проректоры М.М. Бүркітбаев шықты. ҚР жоғары оқу орындарының мамандарды дайындау бағыттары және деңгейлері бойынша 2016 жылғы тәуелсіз рейтингісі туралы оқыған хабарламасында проректор Мұхамбетқали

Мырзабайұлы: «ҚР ЖОО-ларында мамандар дайындау бағыттары мен деңгейлерін анықтауда тәуелсіз рейтингтің нәтижесі бойынша әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да оқытылатын бакалавр, магистратура және докторантура сатыларына тиісті 146 мамандықтың деңгейі анықталды. Нәтижесінде, бакалавр және магистратура сатылары бойынша бірінші орынға тұрақтасак, докторантура сатысы бойынша екінші орындамыз», - деді. Сонан соң еліміздің университеттерінде оқытылатын білім бағдарламалары рейтингісі бойынша құқық, әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес, техникалық ғылымдар және технологиялар мамандықтары бойынша үздік деп танылғандығымыз жөнінен және белгілі бір бағыт бойынша мамандар даярлау бөлімі бойынша педогогика және психология, философия, филология, халықаралық қатынастар және құқықтану мамандықтары бойынша өзге университеттерден оқ бойы озық тұрғандығымызды тілге тиек етті.

Күн тәртібіндегі мәселелердің жай-күйімен құлағдар болғаннан кейін ректорат отырысына қатысушылар тарапынан сұрақтар қойылып, басшылық тарапынан қос мәселеге қатысты факультет декандары, кафедра меңгерушілері және профессор-ұстаздар қауымына арнайы тапсырмалар берілді.

Қаламқос АМАНҚОСОВА

БҮГІНГІ САНДА:

БИОМЕДИЦИНА:
БҮГІНІ МЕН БОЛАШАҒЫ

2-бет

НОВОЕ НАУЧНОЕ
ИЗДАНИЕ НА БАЗЕ
КАЗНУ

3-стр.

ТАҒЫЛЫМЫ
МОЛ МОБИЛЬДІ
МЕДИА МЕКТЕП

6-бет

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ ПЕН ДАМУ ЖОЛЫ

Жалғасы. Басы 1-бетте

Алматы қаласындағы Қытай Халық Республикасы бас консулдығының қолдауымен жүзеге асқан конференцияға Қазақстандағы Халықаралық және аймақтық ынтымақтастықты зерттеу институтынан, ҚР Президенті жанындағы Қазақстан стратегиялық зерттеулер институтынан, Сүлеймен Демирел атындағы университеттен, Р.Б. Сүлейменов атындағы Шығыстану институтынан т.б. ғылыми зерттеу орталықтарынан келген отандық мамандармен қатар, Қытай, Ресей, Үндістан елінің белді ғалымдары қатысты. Конференцияның пленарлық мәжілісінде ҚазҰУ-дың бірінші проректоры М.Бүркітбаев шараның ашылуымен құттықтап, Алматы қаласындағы Қытай Халық Республикасы бас консулы Чжан Вэй мырзаға аталған іс-шараны ұйымдастыруға атсалысқаны үшін университет басшылығы атынан алғыс білдірді. Өз кезегінде бас консул Чжан Вэй мырза бүгінгі таңда елімізде жүргізіліп жатқан «Нұрлы Жол» бағдарламасы мен Қытайдың «Бір жол – бір белдеу» стратегиялық бағдарламасының өзектілігін атап өтіп, болашақта бұл екі жоба сабақтаса отырып іске асса, үлкен жетістіктерге қол жеткізуге болатындығын айтты.

ҚазҰУ-дың шығыстану факультеті, қытайтану кафедрасының меңгерушісі т.ғ.д., профессор Н. Мұқаметханұлы мен Пекин педагогикалық университеті

тарих факультетінің профессоры Чжан Цзянхуа тізгінін ұстаған жиын Жібек жолы бойындағы мемлекеттерді экономикалық дамуға біріктіретін Жібек жолы экономикалық белдеуінің аса маңызды жаһандық бастамалардың бірі екендігін сөз етті. Қытай ғалымдары «Жібек жолының экономикалық белдеуі» жобасы өңірдегі мемлекеттер арасындағы экономикалық, саяси және гуманитарлық салаларда жақын кешенді қарым-қатынас қалыптастыруға бағытталғанын, Қазақстан Президенті Н.Ә. Назарбаев ұсынған «Нұрлы жол»

бағдарламасы мен ҚХР төрағасы Си Цзинпиннің алға тартқан «Жаңа Жібек жолы экономикалық белдеуі» бастамасы өзара сәйкестік тапқанын тілге тиек етті. Ғалымдар өз баяндамаларында бұл мәселеге өз тараптарынан терең талдау жасап, өзіндік тұжырымдарымен жан-жақты таныстырып өтті.

А. КЕНЖЕБАЕВА,
Н. ШАРЫПҚАЗЫ,
шығыстану факультеті
қытайтану кафедрасының
оқытушылары

■ ҚЫСҚА-НҰСҚА

Филология және әлем тілдері факультетінде «ҚазҰУ студенті оқуға тиіс 100 кітап» жобасы аясында «Ай-Ару» рухани-танымдық студент қыздар орталығы мен «Инабат» рухани-мәдени орталығы Қазақстанның халық жазушысы, Мемлекеттік сыйлықтың иегері Сафуан Шаймерденұлының «Ағалардың алақаны» кітабы бойынша дөңгелек үстел өткізді.

Шара барысында студенттер кітаптан алған әсерімен бөлісіп, әріптестері мен отбасы мүшелері атынан кейіпкер өмірінен ғибратты әңгімелер айтылды. Сонымен қатар университет ректоры Ғ. Мұтановтың бұйрығымен жазушы отбасындағы өмір өнегесі, білім беру саласындағы ұзақ жылдар бойғы еңбегі үшін Бағдат Көлұзаққызы ҚазҰУ-дың 80 жылдығы мерекелік медалімен марапатталып, жазушы отбасы атынан 2 студентке атаулы шәкіртақы тағайындалды.

К. МӘДІБАЙ,
Г. ОСПАНОВА

ҚазҰУ-дың ғылыми кітапханасының конференц-залында Алматы қаласы Жастар саясаты басқармасының ұйымдастыруымен «Студенттердің тұрғын үй мәселелері және оларды шешу жолдары» атты кеңейтілген жиын өтті. Жиынға Алматы қаласы ЖОО-ның тәрбие жұмысы жөніндегі проректорлары және жастар ұйымдарының өкілдері қатысты.

Университет проректорлары аталған тақырыпқа байланысты өз университетінде атқарылып жатқан жұмыстармен бөлісті. Сәйкесінше, контингенті бойынша ең алдыңғы қатардағы университет, қара шаңырағымыз әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың әлеуметтік даму жөніндегі проректоры Ш.Е. Жаманбалаева университет тәжірибесімен бөлісті, елеулі ұсыныстар айтты. Алматы мәслихатының депутаты А. Төлепов, «Болашақ» жастар қозғалысының жетекшісі Д. Бадамұратов, блогер Б. Бухарбаев, Алматы қалалық «Жас Отан» жастар қанатының төрағасы А. Байзақханов тың ойларымен бөлісті.

М. МАУЛЬШАРИФ,
әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс
кафедрасының доценті

«Бауыржан Момышұлының рухани мұрасы» атты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ұйымдастырған онлайн конференцияда №131 Бауыржан Момышұлы атындағы мектеп-лицей, Мұхаммед Хайдар Дулати атындағы Тараз мемлекеттік университеті, Бауыржан Момышұлының мемориалдық мұражайы университетімізбен онлайн байланысқа шықты.

Конференцияда Б. Момышұлының батырлығымен қоса, әдебиет пен мәдениетке қосқан өлшеусіз үлесі атап өтіліп, мол рухани мұрасына талдау жасалды. Жиынға Б. Момышұлы атындағы қордың президенті Оралжан Жақанұлы, «Алма-Ата» әдебиет үйінің директоры Райхан Бектемісова, Қайрат Бейсен, филология және әлем тілдері кафедрасының меңгерушісі Алуа Берікбайқызы және факультеттің ардақты ұстаздары - Жұмат Тілепов, Анарбай Бұлдыбай, Раушан Әбдіқұлова, Пазылбек Бисенбаев, Сәлима Қалқабая, Нұрлан Сағындық, Еркінгүл Солтанаева, Райхан Имаханбет, Ақнұр Оспанова қатысты. Батыр баба туралы деректер мен естеліктер айтылып, батырға арналған жырлар оқылды. Онлайн байланысқа шыққан мектеп оқушылары да тақырыпқа сай өз ықыластарын білдірді.

Г.Т. ОСПАНОВА,
қазақ әдебиеті және әдебиет теориясы
кафедрасының аға оқытушысы

БИОМЕДИЦИНА: бүгінгі мен болашағы

Кез келген мемлекеттің экономикалық, әлеуметтік тұрғыдан өркендеуі халық денсаулығы мен тұрмыс-жағдайына тікелей байланысты екендігі даусыз. Елбасымыз халыққа Жолдауларында білім, ғылым салаларымен қатар, осы бағытта ерекше басымдық беріп келеді. Елімізде денсаулық саласына, оның ішінде білікті, білімді дәрігер мамандар дайындауға қыруар қаржы бөлінуде. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да ректор Ғалым Мұтанұлының қолдауымен медицина және биомедицина салаларында кадр дайындау ісі қолға алынып жатыр.

Осы орайда 18 мамыр күні ҚазҰУ-дың биология және биотехнология факультетінің биофизика және биомедицина кафедрасы «G-global» интерактивті алаңында шетелдік ғалымдармен тәжірибе алмасу мақсатында «Биомедицина: бүгінгі мен болашағы» тақырыбында онлайн видеоконференциясын өткізді.

Шараны ашқан профессор

С.Т. Төлеуханов университетімізде, оның ішінде биофизика және биомедицина кафедрасында осы бағытта атқарылып жатқан ғылыми зерттеулерге тоқтала келіп, өзекті мәселелер төңірегінде шетелдік ғалымдармен ой бөлісті. Сондай-ақ видеоконференция барысында «Адам өмірін ұзартудың жолдары, яғни геронтология», табиғи өсімдіктерден

алынған дәрі-дәрмектерді сынаққа алу арқылы ауруға пайдалану жолдары, хрономедицианың адам денсаулығын сауықтырудағы рөлі және қатерлі ісік ауруларын қарастырып зерттеп анықтау мен емдеудің биофизикалық әдістерін қолдану жайы сөз болды.

Аталған мәселелер бойынша пікіралмасуға хрономедицина, хронобиология саласының Қазақстандағы алғашқы іргетасын қалаушы, кафедра меңгерушісі, профессор С.Т. Төлеухановтың жетекшілігімен кафедра профессорлары мен ғылыми қызметкерлері, докторанттары, магистранттары және Лондондағы ИСЛ университеті (Англия), Негевтегі Бен-Гурион университеті (Израиль), Новосібірдегі Цитология және генетика институтының (Ресей), Токио университетінің медицина факультетінің (Жапония) ғалымдары қатысып, сұхбаттасу екі сағатқа жуық уақытқа созылды. Конференция қатысушылары өзара сұрақтар қойып, биомедицианың бүгінгі мен болашағы жайлы пікірлерін ортаға салды. Отандық және шетелдік ғалымдар үздік нәтижеге жету мақсатында болашақта да бірлесіп жұмыс істеуге ниет білдірді.

Н.Т. ТОРМАНОВ,
биофизика және биомедицина
кафедрасының профессоры

Новое научное издание на базе КазНУ

В начале 1911 года в Троицке увидел свет первый номер казахского журнала «Айқап». Мухамеджан Сералин (1872-1929) - организатор и издатель, идейный руководитель и редактор, педагог, литератор заложил основы первого национального периодического издания в формате журнала.

исследований отечественных и зарубежных ученых. Презентация нового номера «Айқап» состоялась в стенах университета в апреле этого года на пленарном заседании Конференции к 150-летию А. Букейханова с участием госсекретаря Республики Казахстан Г. Абдыкаликовой, акима г. Алматы Б. Байбек, депутатов Сената парламента РК, профессорско-преподавательского состава и студенчества.

Издание отличает широкий спектр и глубина отражения богатой сокровищницы национально-культурного наследия, в русле патриотического акта «Мәңгілік Ел» – вопросы тюркологии Евразии, истории и этнокультуры Казахстана, межкультурных контактов Центральной Азии с внешним миром, архивные материалы, поэзия и проза молодых дарований и т.д.

Номер открывают обращение главного редактора, ректора КазНУ о концепции журнала и интервью с известным поэтом и общественным деятелем О.О. Сулейменовым. Представляют интерес обзор тюркоязычных коллекций в зарубежных архивах, тематические материалы к 1000-летию Юсуфа Баласагуни и 150-летию А.

Букейханова, 170-летию Жамбыла, оригинальные публикации тюркологов, поэтов и журналистов Казахстана, Великобритании, США, Турции, Венгрии, России. Журнал иллюстрирован раритетными фотоснимками и факсимиле страниц «Айқап», что вышли из типографии столетием ранее.

Отрадно, что журнал обрел новый импульс в юбилейный год празднования 25-летия Республики Казахстан, символизируя конкурентоспособность казахской передовой интеллигенции, ее достойное место в интеллектуальной истории мира. Редакционная коллегия уверена, что издание обретет массовую читательскую аудиторию, заинтересованную в поступательном развитии Қазақ Елі и продвижении достижений культуры, образования и науки Республики Казахстан в мировом информационном пространстве. Периодичность издания: четыре номера в год. Подписаться на журнал «Айқап» скоро можно будет в отделениях связи РК.

Гюльнар МУКАНОВА,

кандидат исторических наук, доцент

новый абрис: журнал «Айқап» видится коммуникационной площадкой для размещения результатов фундаментальных

Ныне прерывистая линия жизни «Айқап», благодаря инициативе ректора КазНУ академика Г.М. Муганова, обретает

Недавно военной кафедрой КазНУ в гимназии «Самопознание» Национального центра «Бобек» был проведен Урок мужества, посвященный Дню защитника Отечества и 71-й годовщине Великой Победы.

Урок мужества

Перед началом мероприятия представители военной кафедры университета были в качестве почетных гостей на торжественном Круге радости, посвященном чествованию защитников Отечества, где в яркой театральной форме школьники показали все этапы Великой Отечественной войны.

Урок мужества по тематике делился на три части: "Батыры земли казахской", "Герои среди нас" и "Защитницы Отечества". Преподаватели военной кафедры полковник запаса Б.М. Иханбаев, подполковник Р.Н. Крыкпаев, подполковник Б.Б. Смагулова рассказали школьникам о героическом прошлом нашего народа, Вооруженных Силах Республики Казахстан, защитниках и защитницах Отечества. Большой интерес у детей вызвали выступления отличников учебы, студентов военной кафедры Д. Тохтар и А. Серикболовой. Проникновенно прозвучали песенные композиции "Журавли" и "Майский вальс" в исполнении преподавателя военной кафедры подполковника в отставке А.Т. Болгова.

В заключительной части Урока мужества выступил начальник военной кафедры КазНУ полковник О.В. Ажимов, который рассказал о выдающейся роли и вкладе в дело строительства и становления Вооруженных Сил независимого Казахстана Президента – Верховного Главнокомандующего Вооруженными Силами Республики Казахстан Н.А. Назарбаева.

На память о встрече полковник О.В. Ажимов вручил руководству гимназии памятные подарки.

Эльнора БЕЙСЕТБАЕВА,
начальник отдела военно-патриотической и оборонно-массовой работы военной кафедры

ЛАБОРАТОРНАЯ МЕДИЦИНА: инновационные технологии и новые возможности

В КазНУ прошел IV Международный Конгресс Казахской Ассоциации Медицинской Лабораторной Диагностики (КАМЛД) «Современная лабораторная медицина: инновационные технологии лабораторного анализа и новые возможности их клинического применения в Казахстане», организаторами которого выступили КАМЛД, КазНУ им. аль-Фараби, КазНМУ им. А.С. Асфендиярова, НИИ ФиПМ, Алматинский филиал Центра судебной медицины, Российская Ассоциация Медицинской Лабораторной Диагностики (РАМЛД).

Само проведение IV Международного Конгресса по проблемам медицины и биомедицины является символическим, так как впервые проводится на базе КазНУ, в работе которого приняли активное участие коллективы факультета биологии и биотехнологии и медицинского факультета, Казахстанско-Корейского медицинского центра и формирования здорового образа жизни КазНУ.

В секционных заседаниях участвовали более 350 человек, в том числе 12 представителей из США, Франции, Российской Федерации и Узбекистана. При IV Международном Конгрессе была организована Международная выставка оборудования, техники, приборов, расходных материалов и реагентов для

лабораторной диагностики и биомедицины «Интермедлаб», в которой приняли участие 10 компаний.

Актуальность темы конгресса обусловлена необходимостью мультидисциплинарного подхода и интеграции на республиканском и международном уровнях учёных и специалистов биомедицинской науки, практической лабораторной медицины для разработки и внедрения новых инновационных технологий лабораторного анализа, использования возможности их клинического применения и подготовка кадров нового типа для медицины и биомедицины.

В рамках конгресса в формате научных дискуссий были обсуждены: актуальные вопросы становления и развития

лабораторной медицины; инновационные технологии лабораторного анализа и новые возможности их клинического применения в Казахстане; проблемы подготовки кадров и вопросов лабораторной службы РК; вопросы судебной медицины; актуальные проблемы современной биомедицины и другие.

Также в рамках конгресса на круглом столе «Подготовка кадров и организационные вопросы лабораторной службы Республики Казахстан» были рассмотрены актуальные проблемы, профессиональные и образовательные стандарты современной лабораторной диагностики. Проведено 3 секционных заседаний по направлениям биомедицины, лабораторной и судебной медицины, где были рассмотрены современные вопросы хронобиологии и хрономедицины, особенности биофотоники. Постерная сессия была представлена 17 докладами. В них рассмотрены актуальные вопросы специалистов КДЛ по различным аспектам клинической лабораторной диагностики и биомедицины.

Итогом завершения конгресса стало принятие Резолюции о совместной работе специалистов в области медицинской лабораторной диагностики и биомедицины. Участники мероприятия назвали конгресс чрезвычайно «важным и актуальным мероприятием для дальнейшего продвижения современной лабораторной медицины и биомедицины на основе новейших достижений современных естественнонаучных дисциплин».

Поддержка КазНУ идеи проведения конгресса такого масштаба служит хорошим началом становления и развития медико-биологического кластера нового типа в университете.

С.Т. ТУЛЕУХАНОВ,
заведующий кафедрой биофизики и биомедицины, д.б.н., профессор

Harry Potter and the Philosopher's Stone

Recently, a demonstrative performance has been staged within the framework of the project "KazNU Student – readings of 100 books" at the Department of Foreign Philology and Translation Studies dedicated to the International Day of Solidarity of Youth on the theme: "Harry Potter and the Philosopher's Stone" by J. K. Rowling. The event was organized by the Department teachers such as A.K. Valiyeva, T.P. Kolesnikova and R.M. Tayeva.

We are really happy to greet you! It is the new performance of our English Drama Club and this time it is something special! We mean that we have staged a worldwide known and extremely popular novel by J. K. Rowling "Harry Potter and the Philosopher's Stone". First of all, we want to explain why we have chosen exactly this part of Harry Potter's adventures. People all over the world were charmed by this amazing boy and his full of magic and fantastic events. As we are also passionate "potterman", it was quite natural for us to try to show it on our theatrical scene.

To begin with, the performance was a great success! The house was full, the audience was warm and friendly. While working on this setting, we were involved into the fantastic world of wizards. We should say that the direction, production, soundtrack recordings and costumes were made by ourselves. Our special thanks to our director, soundmaker and dressmaker: Adina Auletova, Maral Kalieva and Aliya Akpaeva.

Our English Drama Club is very young but we hope it will have a long life. We are happy to say that our students want to reveal their talents on the stage of our theatre. The acting of all cast was brilliant and many spectators expressed their enjoyment and admiration. An American exchange student Klarissa Rodriguez said that she was delighted with our acting and interpretation of the famous novel "Harry Potter and the Philosopher's Stone". Klarissa expressed her great appreciation to all KazNU students for the friendly attitude.

We hopefully will continue our work further, find and stage other masterpieces of the English and American literature. We are looking forward to new talented actors and actresses. You are welcome!

Supervisors of the English Drama Club
A.K.VALIYEVA, T.P. KOLESNIKOVA
and the 1st year students of
Translation Studies

January through May the teachers of the department of foreign languages had a wonderful opportunity to attend every Wednesday conversational English lessons given by Jason Copp and his group. It is well-known that in learning a foreign language the best way to master it is to have real conversations with the real native speaker. The advantage of such practice is that it is the perfect way to improve pronunciation and fluency skills. For our teachers these classes were an enjoyable experience! They have appreciably improved their English proficiency.

A good partnership!

First of all, I would like to express my gratitude to Ms. Aizhan Muldagalieva for the opportunities she gave me and the rest of our team this academic year. From the first day we met her we felt that this was going to be a good partnership. I am the director of Senim Central Asia, a small non-profit organization here in Almaty. One of our activities is to invite American students to join us in a 4-month cultural exchange program. This past semester our four exchange students learned a lot about Kazakh culture through their interac-

tions with KazNU students and English professors. We had the privilege of providing conversational English lessons to a group of teachers of as well as students each week. I look forward to September when we hope to continue our English lessons with the help of two new exchange students from America. Until then I wish everyone a relaxing and enjoyable summer!

Jason Copp (director of Senim Central Asia)

Lightening the Flame within You

This year, 2016, the project "Brighten the corner where you are!" is celebrating its fifth anniversary. From the very beginning it has won a great popularity both among teachers and students of the University. It is being successfully implemented by the whole al-Farabi University community..

One greatest idea of "Brightening one corner ..." movement is being thankful for something that brings us comfort and happiness. There are good and bad things in the world, but actually we make our own choice how much of them we can see.

One of the things that comes from being grateful is that we start seeing more good things around us. We notice the little kindness, we see the sweet looks, we enjoy the soft words. By the way, when did you last call your parents? Did you help anyone who needed your support?

Of course a lot depends on us, how we choose to brighten our little corner in the world. Most of us, probably, will never be famous or become great inventors, poets and performers. The majority of us are just ordinary people, yet, there are so many things in our lives to be thankful for! If we do not think about simple good things around us, we will certainly miss a lot of wonderful moments in our lives.

According to Marcus Aurelius (B.C.121-180), "Remember this – that very little is needed to make a life happy. There is no doubt, just by expressing our positive emotions to the people around us: our family, friends, colleagues, we can make them happy. Simple kindness can make wonders!

By the way, what do our students think of this project? According to A. Usenbayev, people should appreciate every moment of their

life. Every day, he thinks, must be spent as the last one. Every person deserves happiness, so it isn't difficult to find it: it is within us.

A. Asymova is sure that happiness lies in her family, friends, successful study. Happiness is her mother's smile and friend's support. So, it is necessary to enjoy life as it is.

A. K. Kulchiyev believes that you should be satisfied with what you have. And this is what A. Akhmetova thinks of the project. People, to her mind, fill their life with very shades of colour. She hopes that there are a lot of people, who are ready to help you.

L. Maratova supposes that the future of the planet is in our hands. So, she advises to start with yourself. She adds that one should be attentive to those who love you.

The purpose of the present article is to express our love, appreciation and gratitude to our family. They are the ones who support us, give us the strength to continue moving forward and to try hard to make our small corner much brighter and warmer.

**A.A. NURMUKHANBETOVA,
B.K. ISSABAYEVA,**

*Senior teachers of the Department of
Foreign Languages of al-Farabi Kazakh
National University*

al-Farabi Kazakh National University has been carrying out the "Brighten the corner where you are!" project for five years. It has done a lot of good in this time period, because every year professors and students of our university put in their best efforts to the implementation of the project. As a result "Brighten the corner where you are!" movement is becoming stronger and attracting more and more participants.

DON'T LET NEGATIVITY TAKE CONTROL OF YOU AND YOUR LIFE!

Every year in September our teachers conduct thematic practical classes on the topic "Brighten the corner where you are!", which is aimed to introduce the idea and the origins of the movement (the founder of the movement was Young-Sil Kim, the honorary president of Anyang University in Korea), to teach new words related to the topic as well as discuss some fundamental issues on the theme. To consolidate the students' understanding of the issues, teachers hold a student essay competition on the same topic and all students, who are studying English as an academic subject, participate in the contest.

This year the winners of the "Brighten the corner where you are!" student essay competition were: Aizat Abdula, Asan Dospolov (the Physics and Technology Faculty), Aqdidar Sultanova, Aida Alimbetova, Roza Ulan (the Faculty of Oriental Studies), and

Gawhar Ospanbekova (the Geography and Nature Faculty). "Participate in social activities, help people, and never be heartless" – these are the common ideas, expressed in all best essays. Our students are thinking of their future and their country in the writings - how to change life in a better way, and suggest real solutions. "All situations in the country depend on us!" says Aqdidar Sultanova; "Don't let negativity take control of you and your life," suggests Aida Alimbetova.

It is good that young people think in such a positive way! Along with teaching our students English grammar, reading and speaking, our English instructors do their best to foster belief in their abilities and talents and to plant "Aim High and Think Big!" idea in their minds.

Assel SHAYAKHMET

Prepared by A.A. MULDAGALIYEVA

Жалғасы. Басы 1-бетте

ЕСЕЛІ ЕҢБЕК ЖЕМІСІ

Бұл топтама Аманжол Боранбайұлының ұзақ жылдардағы ғылыми зерттеу жұмыстарының жемісі екендігін атай отырып, ғалымның еңбегіне табыс тіледі.

Аталмыш іс-шараның тікелей ұйымдастырушысы – «Қазақ университеті» баспа үйінің директоры – Алмаз Талғатбекұлы өз сөзінде автордың баспамен тығыз жұмыс жасайтындығын, баспаға тапсырған еңбектерінің ғылыми деңгейінің өте жоғары екендігін, техникалық тұрғыдан аса сапалы рәсімделіп келетіндігін баса айтты. Аманжол Боранбайұлының әрбір басылымға үлкен жауапкершілікпен қарайтындығын атап өтіп, бұл кітаптардың оқырман тарапынан үлкен сұранысқа ие болатынына сенім білдірді.

Шараға қатысқан өзге де ғалымдар кітап топтамалары жайлы жүрекжарды лебіздерін жеткізді. А.Б. Қалыштың археология, этнология және музеология кафедрасын ұзақ жылдар басқара отырып, осындай ғылыми шығармашылықты қатар алып жүре білуі табанды еңбекқорлықты, шыдамдылықты, асқан білімділікті қажет ететіндігін айта келіп, дүниежүзілік және отандық этнологияның іргелі мәселелеріне қатысты негізгі

тұжырымдарына, этникалық Отанынан тысқары мекен етіп, елге оралған оралмандар мәселесіне, олардың елге келгеннен кейінгі бейімделуі, кездесетін қиыншылықтары мен жетістіктеріне жан-

жақты ғылыми талдаулар жасап, әсіресе, ғалымның отбасы және неке мәселесіне, қазақ демографиясы саласына өзінің жыл сайынғы экспедициялары нәтижесінде ғылымға тың деректер қосып келе жатқан

үлкен үлесіне ерекше тоқталды. Болашақта үлкен ғылыми шығармашылық табыстар тіледі.

Өз кезегінде автор кітаптардың мазмұны мен жазылу барысына шолу жасады. Бұл басылымдар көп жылдар бойғы Оңтүстік Қазақстан, Батыс Қазақстан, Алматы облыстарына жасалған экспедициялар, зерттеулердің материалдары жинақталып, жүйеге келтірілген тың деректер негізінде ұсынылып отырғандығын және кітаптар топтамасындағы еңбектер студенттерге, магистранттарға, PhD докторанттарға, сондай-ақ қазақ халқының тарихына қызығушылық танытқан көпшілік қауымға арналатындығын айтты. Ғалым сөз соңында басылымның дайындалуы мен шығуына қолдау көрсеткен «Қазақ университеті» баспасына шексіз алғысын білдірді.

Жиын соңында саналы ғұмырының 40 жылдан астам уақытын ғылымға, аймақтық экспедицияларға арнап, осындай іргелі еңбек жазған ғалым жаңа кітаптардың бірнеше данасын көпшілікке сыйға тартты.

М.Қ. ДАУЫТБЕКОВА,

тарих, археология және этнология факультетінің доценті, т.ғ.к.

ПРЕПОДАВАТЕЛЬ СОВРЕМЕННОСТИ: КАКИМ ОН ДОЛЖЕН БЫТЬ?

На всем протяжении развития педагогики за сменой исторических эпох следовала смена различных типов педагогов. Новое тысячелетие, также имеет свои модели современного преподавателя. Наверняка, каждый из нас, когда то тоже писал эссе на тему «Преподаватель 21 века». И, исходя из своих представлений о современном педагоге, мы могли бы сказать, что, в первую очередь, педагог XXI века это, безусловно, человек своего дела, знающий свой предмет.

Педагог XXI века – не только человек, дающий новые знания, а «искатель и странник», всегда находящийся в поисках новых знаний. Именно таким педагогом для нас является профессор кафедры общей и прикладной психологии, доктор психологических наук Фатима Сагымбековна Ташимова.

Фатима Сагымбековна использовала активные и интерактивные формы проведения занятий в сочетании с внеаудиторной работой для формирования и развития общих и профессиональных компетенций магистрантов. Занятия проводились в форме игр, обсуждений и дискуссий, каждый магистрант мог свободно изложить свою мысль. Мы считаем, суть современного образования не в оснащении, а в организации правильной структуры обучения. Ф.С. Ташимова направляла процесс в нужное русло, исправляя наши недочеты. Проводила совместные обсуждения темы с различных углов зрения, что заставляло нас взглянуть на обсуждаемый вопрос с другой стороны или вообще задуматься впервые о понимании какого-либо явления, на который в повседневной жизни мы не

обращаем внимания. Например, на самом первом занятии наш преподаватель задала такой вопрос: «Что такое душа, наше понимание души», мы разбирали вопросы теории души в различных направлениях и понятие «души» в разных странах. Было приятным узнать, что то или иное понимание души обеспечило целостную систему обрядов, традиций, которые мы соблюдаем, но не понимаем.

Профессию педагога считают редким даром души, и это правда. Современный педагог должен уметь правильно вести диалог с обучающимися. Мы считаем, что Ф.С. Ташимова, обладая широким жизненным и профессиональным кругозором, нашла к нам подход и установила с нами тесную взаимосвязь, благодаря которой мы воспринимали сложные темы психологии с легкостью. Например, понятия «бессознательного», «психоанализ», «психологическая защита» для нас были чем-то непостижимым и таинственным, но это было продемонстрировано в процессе тренингов. Мы уяснили принципы когнитивной психологии и находили у себя когнитивные ошибки. Мы научились составлять

портрет человека по конституции, по невербальным способам поведения и многое другое. Мы лучше усвоили закономерности кредитной технологии в образовании, пройдя поведенческую психологию, в которой зарождалась данная система. Мы анализировали свою систему Я, которая состоит из множества других людей, их воздействий и многое смогли осознать, особенно в отношениях с самыми близкими для нас людьми, родителями. У нас была возможность по

новому открыть для себя вклады каждого и вовремя отблагодарить, высказать свои мысли. Полученные знания на ее занятиях являются одними из ценнейших не только в нашей профессиональной деятельности, но и в жизни в целом.

Наргиза АЙСАЕВА;

Мария КОЛОМИЙЦЕВА,

магистранты 1 курса специальностей «Научная история» и «Пед. история»

ТАҒЫЛЫМЫ МОЛ МОБИЛЬДІ МЕДИА МЕКТЕП

Жақында Оңтүстік Қазақстан облысының бірнеше ауданында журналистика факультеті, баспасөз және электронды БАҚ кафедрасының ұйымдастыруымен мобильді медиа мектеп өтті.

Шара Шымкент қаласы әкімінің қолдауымен және БҰҰ Тұрақты даму саласындағы мақсаттар аясында Бүкіләлемдік баспасөз күніне арналды. Негізгі тақырып аясы Шымкенттің тұрақты даму жолындағы медиа-ақпараттық сауаттылық мәселелерін қамтыды.

Медиа мектептің ашылу салтанаты Шымкент қаласындағы Rixos Khadi-sha қонақ үйінің Қажымұқан атындағы мәжіліс залында ұйымдастырылды. Ашылу салтанатында Алматыдағы ЮНЕСКО кластерлік бюросының өкілі Властимил Самек мырза қатысушыларға сәттілік тілеп, өңірлердегі медиа-сауаттылық, интернет қауіпсіздік мәселерін дамытуды үздіксіз жүргізу қажеттілігіне тоқталды. Сонымен қатар қатысушыларды ел Тәуелсіздігінің 25 жылдығымен құттықтады. Медиа мектеп жұмысына жоғары баға берді. Ұлы Жібек жолының орталығы болған Шымкент аймағындағы мобильді медиа мектепке «Медиа-Керуен» деген атау беруге болатынын айтты.

Шараның ашылу салтанатында профессор Гүлмира Серікбайқызы республиканың әр өңірінен келген жас журналистерге, медиа мамандарына алғыс білдірді. «Журналистердің біліктілігін арттырып, жас жеткіншектерді дұрыс жолға бағыттау, медиа-сауаттылығын арттыру, ақпараттық тасқынның жетегінде кетпей, дұрыс бағытты ұстану жолдарын үйрету – басты міндетіміз», – деді ол. Қысқы және Жазғы медиа мектеп тәжірибесінен кейін осындай мобильді медиа-мектептерді аймақтарда алғаш рет өткізуге БҰҰ-ның және Шымкент қаласы әкімдігінің қолдау көрсеткеніне үлкен алғыс айтты.

Үш күнге созылған медиа мектеп жұмысы Шымкент – Шәуілдір – Арыстанбаб – Түркістан – Кентау – Шаян – Ақмешіт – Домалақ-Ана сияқты қасиетті аймақтарда жүріп өтті. Медиа дәрістер Арыстанбаб кесенесі жанында және Қ.А. Яссауи атындағы ХҚТУ-да, Ақмешіт қасиетті үңгірінде өтті. Қатысушылар «Тұрақты қала дамуы және медиа сауаттылық», «Ақпараттық сауатты ауыл тұрғындары», «Жаналықтар сауаттылығы» атты үш модуль бойынша дәрістер тындады. Елімізге белгілі журналистер, IT мамандары өткізген сабақтар қызықты әрі тағылымы мол болды.

Алғашқы сабақты «Мінбер» журналистерді қолдау қорының президенті, ф.ғ.к., доцент Есенгүл Кәпқызы «Қауымдық БАҚ және олардың міндеті» тақырыбында өткізді. Қауымдық мультимедиялық орталықтың жергілікті, ұлттық, аймақтық түрлеріне тоқталып, елімізде енді ғана дамып келе жатқан қоғамдық телерадионың мүмкіндіктерімен таныстырды.

Елімізге танымал тележүргізуші, бірнеше теле жобалардың авторы Асхат Садырбай өз дәрісінде бүгінгі БАҚ-тағы сенсация мен рейтинг жолында журналистік этика мен журналистік шеберлік сапасының төмендеп кеткенін ашық айтты. Ақпарат таратудың түрлі әдіс-тәсілдерін әлі де дамытудың жолдарын қарастыруды ұсынды. «Әлеуметтік желіде пікір алмасқаннан гөрі осындай медиа шараларда көзбе-көз көріп, тәжірибе жинақтаған тиімді», – деген пікірін білдірді.

Ең қызық әрі танымдық дәрісті IT маманы, «Сұрақ-Жауап» сайтының редакторы, жоба авторы Ербол Серікбай «Ақпараттық сайттарға SEO жасау» тақырыбында өткізді. Қолданушылардың қандайда бір сұранысы бойынша іздеу порталдарында сайтты алдыңғы қатарға шығару мақсатында жасалынатын іс-әрекеттер қандай болу керек екендігін әлемдік және отандық тәжірибелерге сүйене отырып жеткізді. Интернетте ақпарат таратудың құрылымы мен

оған қойылатын талаптарды нақты мысалдармен дәлелдеді. Сонымен қатар пайдалы ақпарат көздерін де ұсынды.

Қатысушыларға танымал медиа мамандар, «Ұлттық интернет ассоциациясының» президенті Серікқазы Кәкібалинов, блогер Бакытжан Бұхарбаев, белгілі радио-жүргізуші, журналист Мұхамедәлі Бұхарбаев, «Инвесторлар Альянсы» қоғамдық бірлестігінің президенті Азаматхан Әміртаев, Шымкент қаласы әкімінің кеңесшісі-баспасөз хатшысы Нұрлыбек Жеңісбек, «Қазконтент» АҚ сарапшы маманы Сәкен Ділдахмет, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ доценті Гүлнәр Мұқанова, Қырғызстандағы «Кабарлар» ақпарат агенттігінің редакторлары – Айжан Бақытбекқызы, Нұрсұлу Нұрқамилова, т.б. шеберлік сағаттарын өткізді. Семинар-тренингтер аясында кейстердің шешімдерін табу жолдары қарастырылды. Жеке және топтық тәжірибелік тапсырмалар орындалды, жаңа жобалар таныстырылып, пікірталас, кәсіби кеңестер берілді. Барлық қатысушыларға біліктілікті арттыру курсына тәмамдағаны туралы куәлік, ұйымдастырушыларға алғыс хаттар табыс етілді.

Қорыта айтқанда, халықаралық деңгейде өткен мобильді медиа мектеп экспедициялық бағытта өз мақсатына жетті. Алдағы уақытта медиа сауаттылықты Қазақстанның басқа өңірлерінде жүргізу жоспарлануда. Игілікті істер мен тағылымды бастамалар өз жалғасын табады деген үміттеміз.

Әйгерім ӘЛІМЖАН,
журналистика факультетінің
аға оқытушысы

Мәңгілік ел жастары

«Сөздің ұлысы - тарих», - деп Ахмет Байтұрсынов айтқандай, тарихтан ұлағат, өткеннен өнеге алмай болашақтың жарқын болмасы анық. Сол себепті де кемел келешекке ұмтылған «Мәңгілік ел» жастарының тарихтан тағылым алып, ұлы даланың нағыз ұландары болып қалыптасуы мақсатында жуырда «Мәңгілік ел» идеясы аясында №10 Студенттер үйінде тарих, археология және этнология факультетінің «Мұрағаттану, құжаттану және құжаттамамен қамтамасыз ету» мамандығының 1-курс студенттері арасында «Ұлы дала ұландары» атты интеллектуалды ойын өтті.

Сайысқа қатысқан әрбір топ өздерін таныстыру барысында өлең шумақтарын өрбітіп, көрерменге көтеріңкі көңіл-күй сыйлады. «Сұңқар», «Болашақ», «Жалын», «Жас тұлпар» деген топ аттарынан-ақ студенттердің еліне, жеріне деген махаббатын, патриоттық рухын, жеңіске деген құлшынысын байқауға болады. Сайыс жалпы 4 кезеңнен тұрды. Бірінші кезең студенттерді сергітіп алу мақсатында ойын түрінде өткізілді. Қатысушылар санына қарай алдын ала дайындалған шарлардың ішіне сұрақ жазылған парақшалар салынды. Сұрақпен қоса әрбір шарда 1 данадан тәтті көмпиттер болды. Қатысушылар өзіне ұнаған шарды тандап алып, ішінде жасырылған сұрақтарға жауап берді. Дұрыс жауап берген топ сол шардың ішіндегі тәтті көмпиттерді иеленді. Ал, егер бұрыс жауап берсе, орнына басқа топ мүшелері жауап беріп қарсыластарының көмпиттерін өз қоржындарына қосып отырды. Бұл кезең соңында топтар көмпит санына қарай ұпай иеленді.

Екінші кезең «Қазақстан тарихына» арналды. 3 деңгейлі сұрақтарға жалма-жан, таласа жауап берген студенттер өз тарихын өте жақсы білетінін дәлелдеді. Бұл кезеңде топтар сұрақтардың деңгейлеріне қарай ұпай алып отырды. Екінші кезең аяқталғаннан кейін ұпайы аз топ ойыннан шығарылды.

Ал, үшінші кезең логикалық сұрақтар кезеңі болды. Біраз ойлануды талап ететін кезең де қатысушыларға қиындық тудыра қойған жоқ. Логикалық сұрақтар нәтижесінде көп ұпай жинақтай алмаған тағы бір топ ойыннан шеттетілді.

Сонғы төртінші кезеңде 2 топ қана сайысты. Топ басшылары бұл кезеңде 1 минут ішінде қанша сұраққа жауап берсе, топ қоржынына сонша ұпай қосылып отырды. Сұрақтар «Қосалқы тарихи пәндерден» қойылды. Бұл шешуші, талас-тартысқа толы кезең болды. 2 топ та бір-бірінен қалыспай, бірдей ұпай жинақтауына байланысты қатысушыларға қосымша сұрақтар қойылды.

Сайыс соңында ұпай сандарын есептеу нәтижесінде жеңімпаз топ анықталды. «Сұңқар» тобы интеллектуалды ойын жеңімпазы болып табылды. Ойын соңында қатысушылар мақтау қағаздары және кітаптармен марапатталды.

Мәңгілік елдің жастары тек өз тарихын біліп қана қоймай, сонымен қатар, қосалқы тарихи пәндерден де жеткілікті дәрежедегі білімге ие болуы қажет деген ой бұл іс-шарада негізгі мақсат болды. Ұлы дала ұландарын тәрбиелеуде осындай іс-шаралар жиі-жиі өткізіліп тұруы өте қажет екендігіне тағы да бір рет көзіміз жетті.

Тұрғанжан ТӨЛЕБАЕВ,
тарих ғылымдарының докторы,
профессор;
Дінмұхамед БАЛҒАБЕК,
Айдана САЙФУЛЛА
1-курс студенттері

«Брейн-Ринг» интеллектуалдық ойыны

Жуырда Экономика және бизнес жоғары мектебінде «НСОФ» ғылыми үйірме жұмысы аясында қаржы кафедрасының оқытушылары және «Қаржы» мамандығының 3-курс студенттерінің ұйымдастыруымен «Брейн-Ринг» интеллектуалдық ойыны өткізілді.

Мемлекет басшысы Н. Назарбаевтың «Еліміздің келешегі – жастардың қолында» деген сөзі жастарымызға зор жауапкершілік жүктелетінін айқын көрсетеді. Бүгінгі ұрпақ ел ертеңі екенін үнемі жадында сақтайтын жастар Елбасымыздың бағыт-бағдар берген

сара жолымен ілгері басып келеді. Ол үшін жастарымыз талапты да тапқыр, талғампаз да терең ойлы, жан-жақты болуы керек. Бұл сайыстың мақсаты да сол, қатысушы факультет студенттерінің жан-жақтылығын, озық ойын, терең білімін көрсету болып табылады. Тек қана экономика саласында ғана емес, әр түрлі бағытта өз білімдерін саралай білуі тиіс.

Бұл сайысқа Экономика және бизнес жоғары мектебінің 6 мамандығының, атап айтқанда, «Есеп және аудит», «Экономика», «Менеджмент», «Маркетинг», «Мемлекеттік және жергілікті басқару», «Логистика» мамандықтарының 2-курс қазақ тобының студенттері қатысты.

Интеллектуалдық ойын 4 кезең бойынша тартысты түрде өтті. Нәтижесінде сайыс жеңімпаздары «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығының студенттері «Ең таңдаулы экономист» атағын жеңіп алды және сыйлыққа кинотеатрға билеттер берілді. Қатысқан өзге командаларға әр түрлі номинациялар беріліп, бағалы сыйлықтармен марапатталды.

Д. САДЫХАНОВА,
қаржы кафедрасы меңгерушісінің
орынбасары;
Қ. ҚЫДЫРМОЛДАНОВА,
3-курс студенті

Жақында әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің халықаралық қатынастар факультетінде «Тура би» клубы және студенттер ғылыми қоғамының ұйымдастыруымен ҚР Халық жазушысы, Мемлекеттік сыйлықтың иегері, өз заманының жанашыры һәм қаһарманы, оқырман санасына сәуле сеуіп, жүрегіне жол тартқан бірнеше жүздеген шығарманың авторы – Қабдеш Жұмаділовпен кездесу кеші өтті.

Ұлағатты кездесу

Шараның басты сәні де, әрі де, себепкері де, сыншысы да, сыйлысы да Қабдеш ағаның өзі болды. Сұхбаттасу сәтінде кеш қонағы қазақ халқы көрген талай алмағайып заманды өзі мен өз замандастарының басынан кешірген оқиғалары арқылы әңгімелей келіп, бүгінгі буынның аяғынан тартып, шалғайына жабысқан бірқатар мәселелерді де ашып айтты. Жазушылардың қазіргі қоғамдағы орны мен беделі жөнінде де әңгіме өрбіді.

Кездесуде жастардың тарапынан қойылған сауалдар және айтылған алғыстар мен лебіздер легі көбіне-көп жазушының жанадан жарыққа шыққан кітабы – «Академиктің көз жасына» қатысты болды. Сөз жоқ, жинақтағы туындылар арқылы тарихымыздың таразыланбаған тұстарын классиктің көзімен, қазақ әдебиетінің көзі тірі классигінің көзімен көре алдық. Әр шығармадағы Имантайдың, жоқ, қазақтың Қанышы, Найманның келіні – Ақсұлу, көкжал батыр – Оспан, Әубәкір қарт, Әріп Тәңірбергенов есімдері қазақты, қазақтықты қайтадан тануға дем беріп, бүгінгімізді бағалауға, бүгіннің таңын атырған кешегі күнді, кешегі ерлікті, кешегі құрбандық пен адалдықты ұмытпауға қанаттандыра түседі. Бір сөзбен айтқанда, «Академиктің көз жасы» - ақиқаттың айнасы.

Сонымен қатар, қонақ ретінде қатысып, ыстық ықыласын жасырмаған С.Ж. Асфендияров атындағы Қазақ ұлттық медициналық университетінің доценті Т.З.И.Зайсанбаев сол қиын-қыстау кездегі Алтай қазақтарының халық әуендерін күдіретті кара домбырамен шырқап берді. Қазақтың жазирасындай дауыстан, қасиетті домбыраның күмбірінен кештің басты кейіпкері де, жиналған қауым да өз жанының жайлауын тапқандай, мейірлене тыңдады. Студенттер Халық жазушысына арнап жас жүректі жарып шыққан жырларын да паш

етті.

Кеш соңында қазақ әдебиетінің «дарабозына» «Тура би» клубының жетекшісі, аға куратор-ұйымдастырушы Гүлшат Уәбиденқызы өз алғысын білдіріп, факультетіміздің 20 жылдығына орай шыққан кітапты факультет атынан ұсынды. Қабдеш Жұмаділовтің өз қолынан қолтаңба алып, бірге суретке түскен студенттер де қуаныштарын жасырмады.

Гүлшат АХМЕТАЛИЕВА,

«Тура би» клубының жетекшісі, аға куратор-ұйымдастырушы

Назерке БҰРХАН,

«Әлемдік экономика» мамандығының 3-курс студенті

Проекты студентов в дело

Недавно в КазНУ прошел международный студенческий форум «Зеленый мост через поколения», на котором был представлен проект «Переработка мусора». Под руководством д.э.н., профессора, заведующей кафедрой А.М. Байдилядиной интересный проект выполнил студент специальности «Учет и аудит» Жанбыр Султан. В своей работе он предложил доступные методы переработки этого сырья.

Результаты переработки пластиковых отходов – вторичные полиамид, поливинилхлорид, полипропилен, полиэтилен. Потребляют продукцию мусоропереработчиков любые предприятия, производящие пластиковый ширпотреб (за исключением изделий, которые входят в непосредственный контакт с пищевыми продуктами, фармацевтатами и т.п.). Заводы покупают вторичный полиэтилен по 2,2-4,5 грн. за 1 кг (первичный продается не дешевле 4,5-4,6 грн. за 1 кг). Из 1 кг отсортированных пластиковых отходов «выходит» 0,8 кг вторичного полиэтилена. По оценкам специалистов, человек «вырабатывает» в год до 250 кг бытовых отходов. В среднестатистическом мусорном баке около 25% занимают пищевые отходы, 5-10% – бумага, 50% – полимеры, остальное приходится на металл, текстиль, резину, стекло и прочий хлам. Классический путь удаления отходов (контейнер – мусоровоз – свалка – рекультивация) сегодня неэффективен и, кроме того, потенциально опасен, поскольку даже тщательно обработанная и засыпанная почвой свалка является источником «свалочного газа», стимулирующего парниковый эффект. Один из самых «трудноперерабатываемых» видов отходов – пластиковая упаковка. К сожалению, о централизованном раздельном сборе твердых бытовых отходов (ТБО) пока только ведутся разговоры. Причина самая банальная – нет денег. Поэтому у средних и малых предприятий есть шанс обосноваться на «мусорном» рынке, заработать первичный капитал и самим сформировать ту систему сбора и переработки ТБО.

Итак, «мусорный» бизнес можно назвать привлекательным для инвестиций: конкурентная среда вполне благоприятная, мусороперерабатывающих компаний немного, самого мусора – просто завались. Вложенные на первых порах средства окупить можно достаточно быстро. При этом рентабельность бизнеса доходит до 50%.

Н.А. ТОВМА,
доктор (PhD), доцент,
зам. зав. кафедрой «Учет и аудит»

Ақынмен кездесу

Тұлпарға мінген ұлы даланың
Тарпаң мінезді ұлы боламын.
Жауларым сөмсер сілтеген сәтте,
Қиылған талай гүлім, қарағым...
Осынау өміршең елең шумақтары ұлтжанды, арда ақын Маралтай Райымбеков шығармашылығының болмысын көрсетері хақ.

Қазақ халқының тәуелсіздігін ту ғып ұстап, «ақтандақ» жылдардың ақиқатын толассыз жырларымен тебірене қалам тербеген Маралтай есімі әрбір жүрегі «қазақ» деп сокқан ұлт өкілдері үшін жақсы таныс. Оның шығармашылығы жана буын жастарға ой салары мәлім. Осыған орай жуырда тарих, археология және этнология факультетінде тарихшы-ұстазымыз Кәрібаев Берекет Бақытжанұлының бастамасымен ақынмен кездесу кеші ұйымдастырылды. Осы шара барысында мен ол кісінің дарын тұнған ерек тұлғасымен қатар, осынау арынды мінез астарында адамгершілік құндылықтарының алапат ұшқындары жасырынып жатқанын байқадым. Өзінің өмірі, шығармашылығы жайлы сыр шерткен қаламгер еліміздің ертеңі мен бүгінгі жайлы, тарихи кезеңдердің қалтарыс-бұлтарысы хақын да тілге тиек етті. Ақынның ұлықтар асқақ рух пен сенім қалыптастырары айқын.

Қазақтың мандайына біткен дарын иелері әуел бастан-ақ елдің еңсесін көтеріп, беделін аспандатқан. «Ерім» дейтін ел болмаса, «елім» дейтін ер қайдан шықсын демекші, осындай дарынды азаматтарымызды ұлықтар ұлтжанды ұрпақ өкілдері көп болғай. Осындай тәрбиелік мәні зор кездесудің болашақ тарихшылардың ұлтжанды азамат болуына тигізер көмегі көп деп санаймын.

Ә. ЖАНБОЛАТОВА,

тарих, археология және этнология факультетінің 1-курс студенті

Жақында ҚазҰУ-дың ЮНЕСКО, халықаралық журналистик және қоғамдық медиа кафедрасының ұйымдастыруымен «Түркітілдес журналистер қоры» ҚҚ-ның медиатренері, фотограф Мақсат Құсайынов шеберлік сағатын өткізді. Ол кәсіби фотожурналист ретінде қызметтегі тәжірибесімен бөлісті. Біз «Фотоаппаратты қалай дұрыс қолдану керек?», «Фотоколлаж жасау жолдары қандай?», «Суретке түсірудің қандай ережелері бар?» деген сауалдарға жауап алдық.

Жаңа бастама

Студенттер фотоаппарат құрылысымен танысып, режимге қою тәртібін, суретке түсіру әдісін үйренді. Фотоколлаж жасау бағдарламасын әр студенттің ноутбугына тегін жүктеп алуға мүмкіндік берілді. Фотоға түсіру – журналистиканың ажырамас бөлігі. Сондықтан бұл өнерді игеру болашақ тілшілерге аса қажет.

«Мақалаға сай деп таңдалып, басылымға берілген сурет те сөйлеуі керек. Себебі, біз тек сөзбен ғана емес, суретпен де адамның айтпақ ойын, эмоциясын көрсетуіміз керек», – дейді Мақсат Құсайынов.

Бұл игі бастама ҚазҰУ журналистика факультетінде құрылған Студенттер баспасөз орталығы мен «Түркітілдес журналистер қоры» ҚҚ-ның арасындағы келісім арқылы жүзеге асты. Алдағы уақытта студенттерге тегін медиатренингтер өткізіліп отырады. Мұндағы мақсат – мультимедиалық журналистиканы дамыту. Суретті, бейнекөріністі, аудионы, мақаланы біріктіріп, жан-жақты мағлұмат беруге арналған «мультимедиа» журналистер үшін аса маңызды.

Заман талабына сай журналистерді дамытуды қолға алған бұл бастама әзір аяқталмақ емес. Сондықтан журналистика факультетінің барлық студенттеріне ақысыз шеберлік сағаттарына қатысып, білімін тереңдетуге кенес берер едік. Бұл – болашақта менгеруге тиіс мультимедиа құралдарын үйрену үшін студентке таптырмас мүмкіндік.

Медиатренерлер тек фотожурналистикаға қатысты емес, жалпы журналистикаға байланысты көптеген апаратпен бөліспек.

Келесі шеберлік сағаты «Фотожурналист құқығына» арналады.

Айжан МОНКЕБАЕВА,

Студенттік баспасөз орталығы

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

Әл-Фараби атындағы
Қазақ ұлттық
университетінің
ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор м.а.: **Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА**
Жауапты хатшы – **Дариға АМАНКЕЛДИЕВА**
Тілшілер: **Қаламқас АМАНҚОСОВА, Елдана ТОҚБАЙ**
Дизайнер – **Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ**
Фототілші – **Марат ЖҮНІСБЕКОВ**
Корректорлар: **Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Қарлыға ИБРАГИМОВА**

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71,
ректорат, 11-қабат, №1104 бөлме.
Байланыс телефоны:
377-33-30, ішкі: 11-94,
тікелей: 377-31-48.

Электронды мекенжай:
kazuniver-gazeti@mail.ru

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп,
беттелді. «Бизнес-Информ» баспаханасында басылды
Тел: 2-93-09-09

Бағасы келісім бойынша.

Таралымы 1000 дана
Тапсырыс: №

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.